

ΕΙΣΗΓΗΣΙΣ

εις τὴν Σύνοδον τῆς Σεπτῆς Ἱεραρχίας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,
συγκληθείσης ἐκτάκτως
ἀπὸ 4ης ἕως 6ης Νοεμβρίου 2003.

τοῦ Μητροπολίτου
Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ
Δανιήλ.

**«Ἱστορικὴ ἀνασκόπησις
τῆς διευθετήσεως τοῦ θέματος
τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως
τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων τῶν λεγομένων Νέων Χωρῶν,
ἣτις ὠδήγησεν εἰς τὴν ἔκδοσιν
τῆς Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως τοῦ 1928.»**

1. Τὸ πρόβλημα.

Μὲ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῶν Ἐπαρχιῶν τῆς Ἠπείρου, τῆς Μακεδονίας, τῆς Θράκης καὶ τῶν Νήσων τοῦ Βορείου καὶ Ἀνατολικοῦ Αἰγαίου ἀπὸ τοὺς Βαλκανικοὺς Πολέμους 1912-13 προέκυψε τὸ θέμα τῆς ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως τῶν Ἐπαρχιῶν αὐτῶν.

Τὸ Πατριαρχεῖον Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τὴν πνευματικὴν καὶ κανονικὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ὁποίου ὑπήγοντο, δὲν ἠδύνατο εὐλόγως νὰ ἀσκήσῃ ἐπ' αὐτῶν τῶν Ἐπαρχιῶν τὴν πνευματικὴν ἐξουσίαν Αὐτοῦ, ἕνεκα τῶν ἐπελθουσῶν πολιτικῶν ἀλλαγῶν. Ἡ Ἐκκλησία τῆς Ἑλλάδος δὲν εἶχεν ἀρμοδιότητα νὰ παρέμβῃ, ἐπειδὴ δὲν ἦτο κανονικὸν ἔδαφος Αὐτῆς. Ἡ ἔλλειψις καὶ ἡ δυσχέρεια ἐκκλησιαστικῆς διοικήσεως προεκάλεσεν ἀπαράδεκτες ἐκκλησιαστικῶς καταστάσεις, οἱ ὁποῖες ἐξιστοροῦνται εἴτε εἰς τὴν ἐπίσημον ἀλληλογραφίαν εἴτε εἰς τὰ Πρακτικὰ τῆς Ἱεραρχίας Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας ἡμῶν.

Κατὰ τὸν ιζ' Κανόνα τῶν Πατέρων τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου (451 μ. Χ.), τὶς πολιτικὲς μεταβολὲς ἀκολουθεῖ καὶ ἡ ἐκκλησιαστικὴ τάξις. Ἴδου αὐτός·

«Τὰς καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν ἀγροικικὰς παροικίας, ἢ ἐγχωρίους, μένειν ἀπαρασαλεύτους παρὰ τοῖς κατέχουσιν αὐτὰς Ἐπισκόποις, καὶ μάλιστα ἢ τριακονταετῆ χρόνον ταῦτα ἀβιάστως διακατέχοντες ὠκονόμησαν. Εἰ δὲ ἐντὸς τῶν τριάκοντα ἐτῶν γεγένηται τις, ἢ γένοιτο περὶ αὐτῶν ἀμφισβήτησις, ἐξεῖναι τοῖς λέγουσιν ἠδικῆσθαι περὶ τούτων κινεῖν παρὰ τῆ Συνόδῳ τῆς Ἱεραρχίας. Εἰ δέ τις ἀδικοῖτο παρὰ τοῦ ἰδίου Μητροπολίτου, παρὰ τῷ Ἐξάρχῳ τῆς διοικήσεως, ἢ τῷ Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ δικαζέσθω, καθ' ἃ προείρηται. Εἰ δὲ καὶ τις ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαινίσθῃ πόλις, ἢ αὐθὶς καινισθεῖ, τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν ἢ τάξις ἀκολουθεῖτω».

Τὰ αὐτὰ ἐπαναλαμβάνει καὶ ὁ λη' Κανὼν τῆς ἐν Τρούλλῳ Πενθέκτης Οἰκουμενικῆς Συνόδου (691 μ. Χ.), ὁ ὁποῖος ὀρίζει· «Τὸν ἐκ τῶν Πατέρων ἡμῶν τεθέντα Κανόνα καὶ ἡμεῖς παραφυλάττομεν, τὸν οὕτω διαγορευόντα· εἰ τις ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαινίσθῃ πόλις ἢ αὐθὶς καινισθεῖ τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις καὶ ἡ τῶν ἐκκλησιαστικῶν πραγμάτων τάξις ἀκολουθεῖτω».

Ἐνῷ ἡ ἐπιταγὴ τῶν Κανόνων τούτων εἶναι σαφὴς ἐν τοῖς πράγμασι ἔπρεπε κατὰ τὴν σκοπούμενην λύσιν τοῦ οὕτως προβλήματος νὰ ληφθοῦν ὑπ' ὄψιν τὰ ἑξῆς·

α) Ὅτι τὸ Πατριαρχεῖον εἶχεν ἀποστερηθεῖ τοῦ ποιμνίου Αὐτοῦ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν καὶ Ἀνατολικὴν Θράκην καὶ δὲν ἔστρεγεν εἰς περαιτέρω συρρίκνωσιν Αὐτοῦ. Καὶ ὅτι ἡ συρρίκνωσις θὰ ἐπέδρα δυσμενῶς εἰς τὴν ἄσκησιν τῆς ἀποστολῆς Αὐτοῦ εἰς τὴν Ἐκκλησίαν καὶ εἰς τὴν Οἰκουμένην καὶ θὰ ἦτο ἐπικίνδυνος δι' αὐτὸν τοῦτον τὸν θεσμόν.

β) Ὅτι ἦτο δυσχερὴς καὶ μᾶλλον ἀδύνατος διὰ τὸ Πατριαρχεῖον ἢ διοικήσεις τῶν Ἐπαρχιῶν αὐτῶν διὰ προφανεῖς λόγους.

γ) Ὅτι τὰ ἀναφύεντα προβλήματα καὶ δὴ καὶ μάλιστα, ὅτι οἱ ἀπαράδεκτες ἐκκλησιαστικὲς παρεκτροπές καὶ τὰ κοινωνικὰ, ποιμαντικὰ καὶ ἄλλα προβλήματα ἐπίεζον ἀσφυκτικῶς πρὸς διευθέτησιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τούτου προβλήματος.

δ) Ὅτι ἐπὶ τοῦ θέματος ὑπῆρχον ἀντίρροπες καὶ ἀσύμπτωτες ἀπόψεις ὑπὸ τῶν ἐμπλεκομένων μερῶν, ἤτοι τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως, ἤγουν τῆς Πολιτικῆς Ἐξουσίας.

ε) Ὅτι ἔπρεπε νὰ διασφαλισθῇ ἡ ἐνότης τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους καὶ μὲ τὴν ἐνιαίαν ἐκκλησιαστικὴν διοίκησιν.

Ὁ συμβιβασμὸς τῶν ἀπόψεων αὐτῶν καὶ ἡ ζητούμενη σύμπτωση εἰς ἀποδεκτὴν λύσιν ὑπὸ τῶν ἐνδιαφερομένων ἦτο λίαν δυσχερὴς, ἐπειδὴ ἐζητεῖτο λύσις πέραν τῶν Ἱερῶν Κανόνων.

Ὡστόσο τὸ θέμα, ἀφ' ὅτου προέκυψεν, προϊόντος τοῦ χρόνου ἐλάμβανεν ἐκρηκτικὰ διαστάσεις. Ἡ ἐκκρεμότης αὐτὴ διήρκεσεν ἐπὶ μίαν δεκαπενταετίαν (1913-1928).

Κατὰ τὴν περίοδον αὐτὴν καὶ ἕως τῆς ἐκδόσεως τοῦ Νόμου 3615 τῆς 10ης Ἰουλίου 1928 καὶ τῆς ἐν συνεχείᾳ τούτου Πατριαρχικῆς καὶ Συνοδικῆς Πράξεως τῆς 4ης Σεπτεμβρίου 1928 ἐγένοντο ἀπόπειρες ἐπιλύσεως τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ τούτου προβλήματος μὴ τελεσφορήσασες.

Οἱ διατυπωθεῖσες ἀπόψεις δύνανται νὰ συνοψισθοῦν εἰς πέντε ἐνότητες, ὡς ἐκτίθενται εἰς τὴν ὑποβληθεῖσαν Ἐκθεσιν τῆς Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῆς Παιδείας πρὸς τὴν Βουλὴν τῶν Ἑλλήνων, κατὰ τὸν Ἰούνιον τοῦ 1928.

1. Ὅπως χειραφετηθοῦν καὶ προσαρτησθοῦν οἱ Μητροπόλεις τῶν Ἐπαρχιῶν αὐτῶν εἰς τὴν Αὐτοκέφαλον Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος, ὡς συνέβη τὸ 1866 μὲ τὶς Μητροπόλεις τῶν Νήσων τοῦ Ἰονίου καὶ τὸ 1882 μὲ τὶς Μητροπόλεις τῆς Θεσσαλίας καὶ ἐκ τῆς Ἠπείρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἄρτης διὰ τῆς ἐκδόσεως τῶν σχετικῶν Πατριαρχικῶν Τόμων.

2. Ὅπως διατηρηθῇ τὸ ὑπάρχον ἐκκλησιαστικὸν καθεστῶς εἰς τὶς Ἐπαρχίες, ἤτοι ὅπως ἐξαρθῶνται οἱ Μητροπολίτες τῶν Ἐπαρχιῶν τῶν Νέων Χωρῶν ἐκ τοῦ Πατριαρχείου, ἄνευ συμμετοχῆς αὐτῶν εἰς τὴν Σύνοδον τοῦ Πατριαρχείου, ἐκτὸς ἐὰν εὐρίσκοντο κατὰ συγκυρίαν εἰς τὴν Κωνσταντινούπολιν. Τοιοῦτον καθεστῶς ὑφίσταται σήμερον διὰ τὶς Μητροπόλεις τῆς Δωδεκανήσου.

3. Ὅπως διαιρεθοῦν οἱ Ἐπαρχίες εἰς 5 θέματα ἤτοι α) Θράκης, β) Μακεδονίας, γ) Ἠπείρου, δ) Νήσων Αἰγαίου καὶ ε) Κρήτης καὶ ὅπως συγκροτηθοῦν τακτικὲς Σύνοδοι, οἱ ὁποῖες θὰ ἀνελάμβανον τὴν διοίκησιν μίᾳ ἐκάστη τοῦ οἰκείου θέματος.

Τὸ σύστημα τοῦτο διοικήσεως θὰ ἤσκειτο συμφώνως πρὸς τὸ προβλεπόμενον ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων Μητροπολικὸν Σύστημα καὶ συγκεκριμένως:

Τῆς Α' Οἰκουμενικῆς Συνόδου (325 μ. Χ.):

Κανὼν δ'· «Ἐπίσκοπον προσήκει μάλιστα μὲν ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ καθίστασθαι· εἰ δὲ δυσχερὲς εἴη τὸ τοιοῦτον, ἢ διὰ κατεπίγουσαν ἀνάγκην, ἢ διὰ μῆκος ὁδοῦ, ἐξάπαντος τρεῖς ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένους, συμπήφων γενομένων καὶ τῶν ἀπόντων, καὶ συντιθεμένων διὰ γραμμάτων, τότε τὴν χειροτονίαν ποιεῖσθαι. Τὸ δὲ κύριον τῶν γινομένων δίδοσθαι καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν τῷ Μητροπολίτῃ».

Κανὼν ε'· «Περὶ τῶν ἀκοινωνήτων γενομένων, εἴτε τῶν ἐν κλήρῳ, εἴτε τῶν ἐν λαϊκῷ τάγματι, ὑπὸ τῶν καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν Ἐπισκόπων, κρατεῖτω ἡ γνώμη, κατὰ τὸν Κανόνα τὸν διαγορευόντα, τοὺς ὑφ' ἑτέρων ἀποβληθέντας ὑφ' ἑτέρων μὴ προσέεισθαι. Ἐξεταζέσθω δὲ μὴ μικροψυχία ἢ φιλονεικία ἢ τινη τοιαύτη ἀηδία τοῦ Ἐπισκόπου, ἀποσυνάγωγοι γεγένηται. Ἴνα οὖν τὴν πρέπουσαν ἐξετάσιν λαμβάνη, καλῶς ἔχειν ἔδοξεν, ἐκάστου ἐνιαυτοῦ, καθ' ἑκάστην ἐπαρχίαν δις τοῦ ἔτους συνόδους γίνεσθαι. Ἴνα κοινῇ πάντων τῶν Ἐπισκόπων τῆς ἐπαρχίας ἐπὶ τὸ αὐτὸ συναγομένων, τὰ τοιαῦτα ζητήματα ἐξετάζηται. Καὶ οὕτως οἱ ὁμολογουμένως προσκεκροκότες τῷ Ἐπισκόπῳ, κατὰ λόγον ἀκοινωνήτοι παρὰ πᾶσιν εἶναι δόξωσιν, μέχρις ἂν τῷ κοινῷ τῶν

Ἐπισκόπων δόξη τὴν φιλανθρωποτέραν ὑπὲρ αὐτῶν ἐκθέσθαι ψῆφον. Αἱ δὲ σύνοδοι γινέσθωσαν, μία μὲν, πρὸ τῆς Τεσσαρακοστῆς, ἵνα πάσης μικροψυχίας ἀναιρουμένης, τὸ δῶρον καθαρὸν προσφέρεται τῷ Θεῷ· δευτέρα δὲ περὶ τὸν τοῦ μετοπώρου καιρὸν».

Τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων·

Κανὼν λδ´ «Τοὺς Ἐπισκόπους ἐκάστου ἔθνους, εἰδέναι χρὴ τὸν ἐν αὐτοῖς πρῶτον, καὶ ἠγεῖσθαι αὐτὸν ὡς κεφαλὴν, καὶ μηδὲν τι πράττειν περιττὸν ἄνευ τῆς ἐκείνου γνώμης· μόνα δὲ πράττειν ἕκαστον, ὅσα τῇ αὐτοῦ παροικία ἐπιβάλλει, καὶ ταῖς ὑπὲρ αὐτὴν χώραις. Ἄλλα μηδὲ ἐκεῖνος ἄνευ τῆς πάντων γνώμης ποιεῖτω τι. Οὕτω γὰρ ὁμόνοια ἔσται, καὶ δοξασθήσεται ὁ Θεός, διὰ Κυρίου ἐν Ἁγίῳ Πνεύματι, ὁ Πατήρ, καὶ ὁ Υἱός, καὶ τὸ ἅγιον Πνεῦμα».

Τῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ Συνόδου (341 μ. Χ.)·

Κανὼν ιδ´ «Εἴ τις Ἐπίσκοπος ἐπὶ τισιν ἐγκλήμασι κρίνοιτο, ἔπειτα συμβαίη περὶ αὐτοῦ διαφωνεῖν τοὺς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἐπισκόπους, τῶν μὲν, ἁθῶν τὸν κρινόμενον ἀποφαινόντων, τῶν δέ, ἔνοχον, ὑπὲρ ἀπαλλαγῆς πάσης ἀμφισβητήσεως, ἔδοξε τῇ ἁγίᾳ Συνόδῳ τὸν τῆς Μητροπόλεως Ἐπίσκοπον ἀπὸ τῆς πλησιοχώρου ἐπαρχίας μετακαλεῖσθαι ἑτέρους τινάς, τοὺς ἐπικρινούντας καὶ τὴν ἀμφισβήτησιν διαλύσοντας, τοῦ βεβαιῶσαι σὺν τοῖς τῆς ἐπαρχίας τὸ παριστάμενον».

Κανὼν ιε´ «Εἴ τις Ἐπίσκοπος ἐπὶ τισιν ἐγκλήμασι κατηγορηθείς, κριθείη ὑπὸ πάντων τῶν ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ Ἐπισκόπων, πάντες τε σύμφωνοι μίαν κατ’ αὐτοῦ ἔξενέγκειεν ψῆφον· τοῦτον μηκέτι παρ’ ἑτέροις δικάζεσθαι, ἀλλὰ μένειν βεβαίαν τὴν σύμφωνον τῶν τῆς ἐπαρχίας Ἐπισκόπων ἀπόφασιν».

Κανὼν ιθ´ «Ἐπίσκοπον μὴ χειροτονεῖσθαι δίχα Συνόδου καὶ παρουσίας τοῦ ἐν τῇ Μητροπόλει τῆς ἐπαρχίας. Τούτου δὲ παρόντος ἐξάπαντος, βέλτιον μὲν συνεῖναι αὐτῷ πάντας τοὺς ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ συλλειτουργούς, καὶ προσήκει δι’ ἐπιστολῆς τὸν ἐν τῇ Μητροπόλει συγκαλεῖν. Καὶ εἰ μὲν ἀπαντοῖεν οἱ πάντες, βέλτιον, εἰ δὲ δυσχερὲς εἶη τοῦτο, τοὺς γε πλείους ἐξάπαντος παρεῖναι δεῖ, ἢ διὰ γραμμάτων ὁμοψήφους γενέσθαι, καὶ οὕτω μετὰ τῆς τῶν πλειόνων, ἤτοι παρουσίας ἢ ψήφου γίνεσθαι τὴν κατάστασιν. Εἰ δὲ ἄλλως παρὰ τὰ ὠρισμένα γίνοιτο, μηδὲν ἰσχύειν τὴν χειροτονίαν. Εἰ δὲ κατὰ τὸν ὠρισμένον Κανόνα γίνοιτο ἢ κατάστασις, ἀντιλέγειεν δὲ τινες δι’ οἰκειᾶν φιλονεικίαν, κρατεῖν τῆς τῶν πλειόνων ψῆφον».

Κανὼν κ´ «Διὰ τὰς ἐκκλησιαστικὰς χρείας, καὶ τὰς τῶν ἀμφισβητουμένων διαλύσεις, καλῶς ἔχειν ἔδοξε, Συνόδους καθ’ ἐκάστην ἐπαρχίαν τῶν Ἐπισκόπων γίνεσθαι δεύτερον τοῦ ἔτους. Ἐπαξ μὲν, μετὰ τὴν τρίτην ἑβδομάδα τῆς ἑορτῆς τοῦ Πάσχα, ὥστε τῇ τετάρτῃ ἑβδομαδί τῆς Πεντηκοστῆς ἐπιτελεῖσθαι τὴν Σύνοδον, ὑπομνησκόντος τοὺς ἐπαρχιώτας τοῦ ἐν τῇ Μητροπόλει. Τὴν δὲ δευτέραν Σύνοδον γίνεσθαι εἰδοῖς Ὀκτωβρίαις, ἣτις ἐστὶ δεκάτη Ὑπερβερεταίου. Ὅστε ἐν αὐταῖς ταῦταις ταῖς Συνόδοις προσιέναι Πρεσβυτέρους καὶ Διακόνους, καὶ πάντας τοὺς ἡδικεῖσθαι νομίζοντας, καὶ παρὰ τῆς Συνόδου ἐπικρίσεως τυγχάνειν. Μὴ ἐξεῖναι δὲ τινὰς καθ’ ἑαυτοὺς ποιεῖσθαι, ἄνευ τῶν πεπιστευμένων τὰς Μητροπόλεις».

Ἡ πρότασις αὐτὴ κατωχύρωνε πλήρως τὰ κανονικὰ δικαιώματα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου, προβλεπόμενα ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων τῆς Δ’ Οἰκουμενικῆς Συνόδου (451 μ. Χ.)·

Κανὼν θ´ «Εἴ τις Κληρικὸς πρὸς Κληρικὸν πρᾶγμα ἔχοι, μὴ ἐγκαταλιμπανέτω τὸν οἰκεῖον Ἐπίσκοπον, καὶ ἐπὶ κοσμικὰ δικαστήρια κατατρεχέτω, ἀλλὰ πρότερον τὴν ὑπόθεσιν γυμναζέτω παρὰ τῷ ἰδίῳ Ἐπισκόπῳ, ἢ γοῦν γνώμη αὐτοῦ τοῦ Ἐπισκόπου, παρ’ οἷς ἂν τὰ ἀμφοτέρωθεν μέρη βούλωνται, τὰ τῆς δίκης συγκροτεῖσθαι, εἰ δὲ τις παρὰ ταῦτα ποιήσῃ, Κανονικοῖς ἐπιτιμίαις ὑποκείσθω. Εἰ δὲ καὶ Κληρικὸς πρᾶγμα ἔχοι πρὸς τὸν ἴδιον, ἢ καὶ πρὸς ἕτερον Ἐπίσκοπον, παρὰ τῇ Συνόδῳ τῆς ἐπαρχίας δικάζεσθω. Εἰ δὲ πρὸς τὸν τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας Μητροπολίτην Ἐπίσκοπος, ἢ Κληρικὸς ἀμφισβητοῖ, καταλαμβανέτω, ἢ τὸν Ἐξαρχὸν τῆς διοικήσεως, ἢ τὸν τῆς Βασιλευούσης Κωνσταντινουπόλεως θρόνον, καὶ ἐπ’ αὐτῷ δικάζεσθω».

Κανὼν ιζ´ «Τὰς καθ’ ἐκάστην ἐπαρχίαν ἀγροικικὰς παροικίας, ἢ ἐγχωρίους, μένειν ἀπαρασαλεύτους παρὰ τοῖς κατέχουσιν αὐτὰς Ἐπισκόποις, καὶ μάλιστα ἢ τριακονταετῆ χρόνον ταύτας ἀβιάστως διακατέχοντες ὠκονόμησαν. Εἰ δὲ ἐντὸς τῶν τριάκοντα ἐτῶν γεγένηται τις, ἢ γένοιτο περὶ αὐτῶν ἀμφισβήτησις, ἐξεῖναι τοῖς λέγουσιν ἡδικηθῆναι περὶ τούτων κινεῖν παρὰ τῇ Συνόδῳ τῆς Ἐπαρχίας. Εἰ δὲ τις ἀδικοῖτο παρὰ τοῦ ἰδίου Μητροπολίτου, παρὰ τῷ Ἐξάρχῳ τῆς διοικήσεως, ἢ τῷ Κωνσταντινουπόλεως θρόνῳ δικάζεσθω, καθ’ ἃ προεῖρηται. Εἰ δὲ καὶ τις ἐκ βασιλικῆς ἐξουσίας ἐκαινίσθη πόλις, ἢ αὐθις καινισθείη, τοῖς πολιτικοῖς καὶ δημοσίοις τύποις, καὶ τῶν ἐκκλησιαστικῶν παροικιῶν ἢ τάξις ἀκολουθεῖτω».

Κανὼν κη΄· «Πανταχοῦ τοῖς τῶν ἁγίων Πατέρων ὄροις ἐπόμενοι, καὶ τὸν ἀρτίως ἀναγνωσθέντα Κανόνα τῶν ἑκατὸν πενήκοντα Θεοφιλεστάτων Ἐπισκόπων, τῶν συναχθέντων ἐπὶ τοῦ τῆς εὐσεβοῦς μνήμης μεγάλου Θεοδοσίου, τοῦ γενομένου βασιλέως ἐν τῇ βασιλίδι Κωνσταντινουπόλεως νέᾳ Ῥώμῃ, γνωρίζοντες· τὰ αὐτὰ καὶ ἡμεῖς ὀρίζομέν τε καὶ ψηφίζόμεθα περὶ τῶν πρεσβείων τῆς ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας, τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως νέας Ῥώμης. Καὶ γὰρ τῷ θρόνῳ τῆς πρεσβυτέρας Ῥώμης διὰ τὸ βασιλεύειν τὴν πόλιν ἐκείνην, οἱ Πατέρες εἰκότως ἀποδεδώκασι τὰ πρεσβεία· καὶ τῷ αὐτῷ σκοπῷ κινούμενοι οἱ ἑκατὸν πενήκοντα Θεοφιλέστατοι Ἐπίσκοποι, τὰ ἴσα πρεσβεία ἀπένειμαν τῷ τῆς νέας Ῥώμης ἁγιωτάτῳ θρόνῳ, εὐλόγως κρίναντες, τὴν βασιλεία καὶ συγκλήτῳ τιμηθεῖσαν πόλιν, καὶ τῶν ἴσων ἀπολαύουσαν πρεσβείων τῇ πρεσβυτέρῳ Βασιλίδι Ῥώμῃ, καὶ ἐν τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς ὡς ἐκείνην μεγαλύνασθαι πράγμασι, δευτέραν μετ' ἐκείνην ὑπάρχουσαν. Καὶ ὥστε τοὺς τῆς Ποντικῆς, καὶ τῆς Ἀσιανῆς, καὶ τῆς Θρακικῆς Διοικήσεως Μητροπολίτας μόνους, ἔτι δὲ καὶ τοὺς ἐν τοῖς βαρβαρικοῖς Ἐπισκόπους τῶν προειρημένων Διοικήσεων χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τοῦ προειρημένου ἁγιωτάτου θρόνου τῆς κατὰ Κωνσταντινούπολιν ἁγιωτάτης Ἐκκλησίας· δηλ. ἐκάστου Μητροπολίτου τῶν προειρημένων Διοικήσεων, μετὰ τῶν τῆς ἐπαρχίας Ἐπισκόπων χειροτονούντος τοὺς τῆς ἐπαρχίας Ἐπισκόπους, καθὼς τοῖς θείοις Κανόσι διηγόρευται. Χειροτονεῖσθαι δέ, καθὼς εἴρηται, τοὺς Μητροπολίτας τῶν προειρημένων Διοικήσεων παρὰ τοῦ Κωνσταντινουπόλεως Ἀρχιεπισκόπου, ψηφισμάτων συμφώνων, κατὰ τὸ ἔθος, γινομένων, καὶ ἐπ' αὐτὸν ἀναφερομένων».

Ἄλλὰ ἡ πρότασις αὐτὴ κατατεμάχιζεν τὸν χώρον τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους.

4. Ὅπως κατασταθῆ εἰς Θεσσαλονίκην ἑτέρα Διαρκῆς Ἱερὰ Σύνοδος. Ἡ πρότασις αὐτὴ ἦτο ἀπόρροια τοῦ ἔθνικοῦ διχασμοῦ. Εἶναι γνωστὸς οἱ συνέπειες τῆς ὀδυνηρᾶς αὐτῆς καταστάσεως καὶ ἔθνικῆς περιπετείας διὰ τὸ ἔθνος καὶ τὴν Ἐκκλησίαν.

5. Ὅπως ὑπαχθῶν οἱ Μητροπόλεις τῶν Ἐπαρχιῶν ὑπὸ τὴν διοίκησιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος διακρατοῦντος τοῦ Πατριαρχείου ψιλὴν τινὰ δικαιοδοσίαν ἐκδηλουμένην εἰς ὠρισμένα σημεῖα.

Τελικῶς ἐπελέγη ἡ τελευταία αὐτὴ πρότασις.